

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Історичний факультет
Кафедра політології та філософії
Кафедра археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін

Силабус навчальної дисципліни
«Соціально-правові студії»

Галузь знань:	23 Соціальна робота		
Спеціальність:	231 Соціальна робота		
Освітньо-професійна програма:	Соціально-психологічна реабілітація		
Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти		
Статус дисципліни:	Освітні компоненти загальної підготовки		
Мова викладання:	українська		
Викладач, укладач силабусу:	ПІБ:	Найчук Антон Віталійович	
	Посада:	Доцент	
	Вчений ступінь:	Кандидат філософських наук	
	Телефон:	0972496448	
	E-mail:	nav1963@ukr.net	
	Робоче місце:	Кафедра політології та філософії, вул. Татарська, 14	
	Профайл викладача:	http://politkaf.kpnu.edu.ua/naychuk-anton-vitaliyovich/	
Викладач, укладач силабусу:	ПІБ:	Адамовський Володимир Іванович	
	Посада:	Доцент	
	Вчений ступінь:	Кандидат історичних наук	
	Телефон:	0673021783	
	E-mail:	adamovskuy@ukr.net	
	Робоче місце:	Кафедра археології, спеціальних історичних та правознавчих дисциплін, вул. Татарська, 14	
	Профайл викладача:	https://kaf-archives.kpnu.edu.ua/adamovskiyi-v-i/	
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=9612 https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=8803		
Консультації	Найчук А.В. Адамовський В.І.	Середа – 15.30.-16.30. Понеділок – 15.30.-16.30.	Кафедра політології та філософії Кафедра археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін, вул. Татарська, 14
Анотація до курсу	Дисципліна «Соціально-правові студії» належить до переліку освітніх компонентів загальної підготовки, що забезпечують отримання загальних компетентностей випускниками Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка та викладається для студентів освітнього рівня «бакалавр». Навчальна дисципліна знайомить студентів із основами соціологічної та правової наук; розкриває природу сучасних соціально-правових процесів; особливостей суспільства як складної системи соціально-правових зв'язків та відносин; особливостей сучасних суспільноправових реалій. Міждисциплінарні зв'язки: історія та культура України, філософія.		
Мета та цілі курсу	Метою викладання навчальної дисципліни “Соціально-правові студії” є формування знань студентів про повне і цілісне розуміння соціально-правових відносин у суспільстві, вироблення навичок аналізу, діагностики і прогнозування мікро та макросоціальних явищ, а також розвинути навички організації соціальної взаємодії, які вони могли б використати у професійній діяльності, громадському і особистому житті. Основними цілями вивчення дисципліни є: <ul style="list-style-type: none"> засвоєння сутності соціальних та правових явищ, інститутів, процесів; 		

	<ul style="list-style-type: none"> особливостей суспільства як складної системи соціально-правових зв'язків та відносин; вивчення особливостей сучасних суспільно-правових реалій, зокрема в освітянській галузі; вироблення вміння застосовувати нормативно-правові акти на практиці в професійній діяльності вчителя української мови і літератури, а також для вирішення життєвих ситуацій. 		
Методи навчання	<p>Методи навчання: лекція (лекція-презентація, проблемна лекція, лекція-бесіда, лекція-дискусія, пояснювально-ілюстративна, ознайомлювальна, лекція-пояснення та ін.), розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, диспут, мозкова атака, робота за підручниками, посібниками, першоджерелами та іншими джерелами інформації, робота з інтернетними публікаціями та матеріалами вебсайтів, спостереження, робота за таблицями, завдання (усні, письмові, творчі, проблемні, ситуативні та ін.), виступи здобувачів, розв'язання проблемних завдань та ін.</p> <p>Форми поточного контролю: під час семінарських занять (опитування (індивідуальне, фронтальне, ущільнене, вибіркове), взаємоопитування, перевірка виконаних усних і письмових завдань, зокрема тестових, написання есе, рефератів, представлення виступів здобувачів, підготовка презентацій, контроль за самостійною роботою (опитування / тестування з використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle та ін.).</p>		
Формат курсу	Стандартний курс (очний, комбіноване навчання, дистанційне навчання із використанням додатків Moodle, Google Meet, Zoom, Viber).		
Результати навчання	<p>За результатами вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки "Соціально-правові студії" у здобувачів вищої освіти мають бути сформованими такі програмні результати навчання (ПРН):</p> <p>ПРН 01 Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.</p> <p>ПРН 09 Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.</p>		
Компетентності:	<p>Відповідно до освітньо-професійної програми у здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня формуються наступні</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 01 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 10 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 15 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>СК 03 Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.</p> <p>Сфера реалізації здобутих компетентностей під час працевлаштування.</p> <p>Згідно з Національним класифікатором України (Класифікатор професій ДК 003:2010) випускники, які здобули вищу освіту за освітньо-професійною програмою «Соціально-психологічна реабілітація», можуть обіймати первинні посади:</p> <p>2446.2 – Соціальний працівник;</p> <p>2446.2 – Фахівець-організатор соціально-побутового обслуговування;</p> <p>2446.2 – Фахівець (з допомоги неблагополучним родинам, грошової допомоги і дітям і т. ін.);</p> <p>2446.2 – Фахівець із соціальної роботи;</p> <p>2446.2 – Фахівець із соціальної допомоги вдома;</p> <p>2490 – Фахівець із раннього втручання;</p> <p>3443 – Інспектор з соціальної допомоги;</p> <p>3460 – Асистент вихователя виправно-трудового закладу;</p> <p>3460 – Соціальний працівник (допоміжний персонал);</p> <p>3460 – Фахівець із вирішення конфліктів (побутова сфера).</p>		
Пререквізити	Знання освітніх компонентів: історія та культура України, філософія.		
Пореквізити	Набуті теоретичні знання, практичні вміння та навички з освітнього компоненту професійної підготовки "Соціально-правові студії" можуть бути використані під час проходження навчальної фахової практики (ООК 32.01) та виробничої фахової практики (ООК 32.2), написання курсової (ООК 33) та атестації (ООК 36).		
Обсяг і ознаки курсу	Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
	Рік навчання / рік викладання	3	-
	Семестр вивчення	1	-
	Освітній компонент професійної підготовки / Вибірковий освітній компонент	Освітній компонент професійної підготовки	
	Кількість кредитів ЄКТС	3	-
	Загальний обсяг годин	90 год.	-
Кількість годин навчальних занять	30 год.	-	
Лекційні заняття	16 год.	-	

	Практичні заняття	-	-
	Семинарські заняття	14 год.	-
	Лабораторні заняття	-	-
	Самостійна та індивідуальна робота	60 год.	-
	Форма підсумкового контролю	залік	-
Технічне й програмне забезпечення /обладнання	Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальнонавчаних програм і операційних систем.		
Політики курсу	<p><u>Відвідування занять і усунення пропущених занять.</u> Відповідно до пункту 9.2 «Правил внутрішнього розпорядку К-ПНУ імені Івана Огієнка» https://drive.google.com/file/d/1kXGZVxEIcG0Cmy33EvqF2c2E7hGHUrT8/view</p> <p>Здобувачі вищої освіти зобов'язані: дотримуватися вимог законодавства, Статуту Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» відвідувати усі види навчальних занять; вчасно інформувати деканат про неможливість відвідувати навчальні заняття, скласти (перескладати) екзамен, заліки тощо через поважні причини; подати підтверджувальні документи, що засвідчують поважну причину, яка унеможливила відвідування навчальних занять, складання (перескладання) екзаменів, заліків тощо; ліквідувати академічну заборгованість у встановлені терміни.</p> <p>https://drive.google.com/file/d/1mSgolphxhjS9dAP9pippTiBvdTLCVr5H/view</p> <p>Очікується, що всі студенти відвідають лекційні та практичні заняття навчальної дисципліни. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених робочою програмою. Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання модульної контрольної роботи (МКР), самостійної та індивідуальної роботи менше, ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.</p> <p>Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні, заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).</p> <p><u>Лекційні заняття.</u> Структура кожного лекційного заняття поділяється на окремі питання, включає план та подальше його розкриття. Ефективність слухання курсу лекцій значною мірою залежить від активності та самостійності студента при підготовці до сприйняття лекційного матеріалу. Ця активність та самостійність повинні виявлятися не тільки у тому, щоб конспектувати зміст лекцій, а головне у тому, щоб усвідомити необхідність вивчення сучасного психологічного доробку, що складає умову правильного сприйняття та засвоєння знань з психології на підставі самопідготовки до наступної лекції, практичного заняття. Деякі питання, терміни, положення, які розглядаються на лекції і практичних заняттях, Ви можете недостатньо розуміти, що потребує додаткового ознайомлення з науковою літературою. Цей матеріал треба не тільки підібрати але і спеціально помітити, щоб запитати про нього у лектора або з'ясувати самому за допомогою підручника, словників та енциклопедій.</p> <p><u>Семинарські заняття.</u> До семінарських занять викладач повідомляє:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теми та запитання, які потребують Вашого вивчення; • список літератури та інтернет-адреси інформаційних ресурсів, де Ви зможете знайти необхідний матеріал для підготовки питань семінарських і самостійних робіт у повному обсязі; • завдання самостійної роботи. Цей вид підготовки передбачає виступи на практичних заняттях або ж індивідуальні звітування про виконання на консультаціях викладача. <p><u>Література.</u> Робота з вивчення рекомендованої літератури є основним видом підготовки студентів до практичних занять та екзамену. Конспект курсу лекцій не може замінити підручник, оскільки в лекціях немає можливості викласти увесь зміст у повному обсязі. Пророблюючи підручник та рекомендовану літературу, студенту важливо користуватися рекомендаціями викладача до вивчення цієї дисципліни. Це дає можливість чітко усвідомити обсяг знань за кожною темою та їх послідовність. Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p><u>Самостійна робота.</u> Більша частина змісту навчальної дисципліни виділяється на самостійне опрацювання. Самостійна робота повинна бути чітко спланована на увесь період навчання. Щоб зрозуміти матеріал, перше сприйняття розділу або параграфу повинно бути спрямовано на виділення в ньому головного, центральної думки. Важливо прослідкувати, як ця думка розвивається та обґрунтовується. Після цього навчальний матеріал розбивається на завершені за змістом частини й кожна частина поділяється на складові (виділяється головна частина думки). Конспектувати необхідно тільки після того, коли матеріал до кінця зрозумілий. Конспект повинен бути скороченим. Записувати рекомендується основну думку, а також невідомі Вам способи обґрунтування, визначення, розкриття термінології та понять. В окремих випадках конспект може уявляти собою тільки план та скорочені тези проробленого матеріалу. Стилий конспект є результатом напруженої</p>		

розумової діяльності студента над змістом підручника. Пророблений та законспектований таким чином навчальний матеріал засвоюється найбільш повно та міцно. Конспектувати посібник та рекомендовану літературу доцільно у тому ж зошиті, у якому записані лекції. Це дозволяє співвіднести матеріали конспектування літератури та лекції, взаємно їх доповнити та систематизувати. Самоконтроль щодо виконання навчальних завдань забезпечує подолання труднощів, які можуть виникнути при цьому та є необхідною умовою Вашої успішної роботи.

Консультації. Якщо у Вас виникають питання, то Ви завжди можете звернутись із ними до викладача. Викладач призначає консультації, які потрібні для роз'яснення незрозумілих Вам питань, для відпрацювання пропущених занять, для перевірки виконання самостійних завдань. А також Ви можете звернутись на кафедру психології освіти за літературою, за методичними рекомендаціями та іншими навчальними матеріалами.

Запізнення у подачі завдання (письмових робіт). Здобувачам вищої освіти, які вчасно не мають можливості здати домашні завдання, викладач надає можливість для їх повторного виконання і здачі у визначений ним термін.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

«Кодекс академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка»

<https://drive.google.com/file/d/1LIOReajanExMEng2DvgdaFNACYWU00UL/view>

«Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка»

https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSIMUozdmc2Ti0xY3MzMS1hbjlXLVVQSDZmNjU4/vi ew?sourcekey=0-WAE6ceQZqhHelYoJoPZ3Kg

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти. У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (Порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка), зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

У неформальній освіті:

-закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);

-підготовка конкурсної наукової роботи, тематика якої відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);

-призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, тематика якої відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

В інформальній освіті:

-наявність наукової публікації, тематика якої відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

Схема курсу	Денна форма навчання						
	Назви змістових модулів і тем	раз ом	Кількість годин у тому числі				
			лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Соціологічний аналіз суспільства							
	Тема 1. Теоретико-методологічні засади «Соціально-правових студій».	12	2		2		8
	Тема 2. Соціальна структура та її сутність.	18	4		2		12
	Тема 3. Соціальна регуляції поведінки особистості	14	2		2		10
	Разом за змістовим модулем 1	44	8		6		30
Змістовий модуль 2. Правознавство							
	Тема 1. Поняття і ознаки держави	6	2				4
	Тема 2. Основні поняття теорії права	6	2				4

	Тема 3. Правовідносини: поняття, основні ознаки і види	6	2			4																											
	Тема 4. Поняття, ознаки і види правопорушень	6	2			4																											
	Тема 5. Основи Конституційного законодавства	7			2	5																											
	Тема 6. Основи Цивільного законодавства	5			2	3																											
	Тема 7. . Основи Сімейного законодавства	5			2	3																											
	Тема 8. Основи Трудового законодавства	5			2	3																											
	Разом за змістовим модулем 2	46	8		8	30																											
	Разом годин	90	16		14	60																											
Форми та методи оцінювання	<p>Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь студентів відбувається у формі поточного, проміжного та підсумкового видів контролю.</p> <ul style="list-style-type: none"> Поточний контроль здійснюється на кожному занятті в межах змістового модулю, має навчальний характер, може проводитись в формі усного (письмового) опитування, співбесіди, виконання практичних та тестових завдань. Проміжний контроль здійснюється з метою перевірки рівня засвоєння теоретичного і практичного матеріалу змістових модулів у формі модульної контрольної роботи. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни. 																																
Критерії оцінювання	<p>Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти становить 12, що переводиться у 20-бальну систему у наступному порядку: (Сер. бал.х 0,05 +0,4) x 20. Поточний контроль 20 балів, самостійна робота -10 балів, МКР - 20 балів, за кожен модуль – 50 балів. Разом – 100 балів.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">Поточний і модульний контроль (50 балів)</td> <td rowspan="2" style="text-align: center;">Бали за один модуль</td> <td rowspan="2" style="text-align: center;">Сума за два модулі</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Змістовий модуль 1 (50 балів)</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Поточний контроль</td> <td style="text-align: center;">МКР</td> <td style="text-align: center;">Самостійна робота</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">20 балів</td> <td style="text-align: center;">20 балів</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">50</td> <td style="text-align: center;">100</td> </tr> </table> <p style="text-align: center;">Оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: center;">Об'єм пройденого матеріалу</td> <td style="text-align: center;">Бали що нараховуються за 12-бальною системою оцінювання</td> </tr> <tr> <td>1. Конспект в робочому зошиті лекційного курсу або першоджерел (самостійна робота) –лекційні заняття №1-12.</td> <td style="text-align: center;">4-12</td> </tr> <tr> <td>2. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційні заняття № 1-12.</td> <td style="text-align: center;">4-12</td> </tr> <tr> <td>3. Вирішення проблемних ситуацій, виконання творчих та індивідуальних завдань, участь у груповій роботі (дискусіях), завдання на узагальнення та систематизацію під час практичних занять № 1-12.</td> <td style="text-align: center;">4-12</td> </tr> </table>							Поточний і модульний контроль (50 балів)			Бали за один модуль	Сума за два модулі	Змістовий модуль 1 (50 балів)			Поточний контроль	МКР	Самостійна робота			20 балів	20 балів	10	50	100	Об'єм пройденого матеріалу	Бали що нараховуються за 12-бальною системою оцінювання	1. Конспект в робочому зошиті лекційного курсу або першоджерел (самостійна робота) –лекційні заняття №1-12.	4-12	2. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційні заняття № 1-12.	4-12	3. Вирішення проблемних ситуацій, виконання творчих та індивідуальних завдань, участь у груповій роботі (дискусіях), завдання на узагальнення та систематизацію під час практичних занять № 1-12.	4-12
Поточний і модульний контроль (50 балів)			Бали за один модуль	Сума за два модулі																													
Змістовий модуль 1 (50 балів)																																	
Поточний контроль	МКР	Самостійна робота																															
20 балів	20 балів	10	50	100																													
Об'єм пройденого матеріалу	Бали що нараховуються за 12-бальною системою оцінювання																																
1. Конспект в робочому зошиті лекційного курсу або першоджерел (самостійна робота) –лекційні заняття №1-12.	4-12																																
2. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційні заняття № 1-12.	4-12																																
3. Вирішення проблемних ситуацій, виконання творчих та індивідуальних завдань, участь у груповій роботі (дискусіях), завдання на узагальнення та систематизацію під час практичних занять № 1-12.	4-12																																
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p style="text-align: center;">Рекомендована література</p> <p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> Артеменко С.Б. Соціологія у визначеннях, схемах, таблицях : навч. посіб. / С. Б. Артеменко, А. Б. Фляшнікова ; М-во освіти і науки України, Держ. ВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». Київ : КНЕУ, 2014. Гіденс Е. Соціологія./ Пер. з англ. В.Шовкун, А.Олійник. Наук. ред. О. Іващенко. Київ : Основи,1999. Київ: Основи, 1999. 796 с. URL: http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-173.html. Гірник А.,Бобро А.Конфлікти: структура, ескаляція, залагодження. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. 172 с. Гуменюк Л.Й. Соціальна конфліктологія: підручник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2015. 564 с. Гуменюк Л.Й. Соціологія: Хрестоматія (від першоджерел до сучасності): навчальний посібник. У 2-х томах. Львів: ЛьвДУВС, 2019.URL:http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/1.pdf. Денисенко І.Д. Сучасна теорія конфлікту: проблеми експлікації, демаркації, класифікації. <i>Український соціум</i>. 2013. № 3 (46). С. 32-43. Загальна соціологія: [хрестоматія] / концепція, упоряд., перекл. А. В. Фурман, В. С. Біскуп, О. С. Морщакова. Київ : Видавництво Ліра. Київ, 2019. 354 с. URL:https://lira-k.com.ua/preview/12589.pdf. Конспект лекцій з дисципліни «Соціологія» для студентів першого (бакалаврського) рівня всіх спеціальностей / укл. : Мачуліна І.І. Кам'янське, ДДТУ, 2019 р. 61 с. URL:http://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/15/4-15-kl28.pdf. Курчаба Т. Соціологія: навч.-метод. посібник. Львів : ПП Сорока Т. Б., 2015. 184 с. Лефтеров В. О., Ігнат'єва І. І., Цуркан О. В. Соціологія конфлікту : навчально-методичний 																																

посібник (для студентів факультету психології, політології та соціології НУ «ОЮА»). Одеса : Фенікс, 2019. 34 с. URL:<http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/14472>.

11. Луцишин Г. І. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. [для студентів, аспірантів і викл. вищ. навч. закл. освіти України]. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2015. 200 с.

12. Перегуда Є. В. Соціологія: навч. посіб. Київ: КНУБА, 2012. 140 с. URL: <https://search.ukr.net/?q=7.%09%D0%9F%&gsc.page=1>.

13. Петрінко В. С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с. URL:<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31879>.

14. Соціологія : підручник / М.П.Требін, В.Д.Воднік, Г.П.Клімова та ін.; за ред. М.П.Требіна. Харків : Право, 2010. 224 с. URL:<http://posek.km.ua/biblioteka/pdf>

15. Соціологія : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. 2-ге вид., доопр., доп / за заг. ред. В.І.Докаша. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. 448 с.

16. Соціологія: підручник / М.П.Козирев; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів: Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2016. 655 с.

17. Соціологія : навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання, що вивчають «Соціологію» / О.В.Горпинич, О.Ю.Клименко, Л. М. Москаленко, М.С.Труш, В.Ф.Ятченко Київ : ДУТ, 2019. 235 с. URL:https://dut.edu.ua/uploads/1_1868_64391381.pdf

18. Соціологія : Терміни, поняття, персоналії. Навчальний словник-довідник / За ред. В. М. Пічі. Львів, 2002. 280 с., URL:http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/2573/3/Petinova_2019.pdf

19. Соціологія. Курс лекцій / За ред. І. С. Старовойтова. Тернопіль, 1999. С. 4-13.

20. Соціологія. Курс лекцій // Навчальний посібник для студентів вузів України / За ред. В. М. Пічі. Львів, 2002. С. 8-28.

21. Соціологія: навчальний посібник / О. Б. Петінова. Одеса : Видавництво «Магістр», 2019. 260 с. URL: http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/2573/3/Petinova_2019.pdf

22. Соціологія: навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання, що вивчають «Соціологію» / О. В. Горпинич, О. Ю. Клименко, Л. М. Москаленко, М. С. Труш, В. Ф. Ятченко Київ : ДУТ, 2019. 235 с. URL:https://dut.edu.ua/uploads/1_1868_64391381.pdf

23. Соціологія: підручник / М. П. Козирев; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів: Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2016. 655 с. URL:<http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/437/1/%D0%9A%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%80%D1%94%D0%B2%20%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%202016.pdf>

24. Соціологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. В. Г. Городяненка. Київ, 2003. С. 9-29.

25. Соціологія: теорії середнього рівня: навчальний посібник / за наук. ред. Ю. Ф. Пачковського [Н. В. Коваліско, Т. Д. Лапан, Н. Й. Черниш та ін.]. Київ : «Каравела», 2020. 356 с. URL: <https://clio.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/Sotsiolohiia-Teorii-serednoho-rivnia-za-red-YU.F.-Pachkovskoho-Navch.-posibnyk-2020.pdf>

26. Черниш Н. Соціологія: підручник за рейтингово-модульною системою навчання. 5-те вид., переробл. і допов. Київ : Знання, 2009. 468 с.

27. Черниш Н. Соціологія. Курс лекцій : підручник. Львів : Кальварія, 2003. 543 с. URL:<https://fc.vseosvita.ua/001rxm-1cda.pdf>.

Допоміжна

1. Антонов А. В. Державне регулювання процесу активізації академічної мобільності / А. В. Антонов // Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія : Державне управління. 2015. Вип. 2. С. 50-60.

2. Бандурка А. С. Строката ковдра мультикультуралізму : монографія. Харків: Золота миля, 2013. 197 с.

3. Біль М. М. Мобільність населення: теоретична сутність і видова різноманітність / М. М. Біль // Економіка і суспільство. 2016. Вип. 7. С. 645-652.

4. Гірник А., Бобро А. Конфлікти: структура, ескаляція, залагодження: навч. посібник. 2-е вид., виправ. і доп. Київ: Основи, 2004.

5. Годован Ю. В. Соціальна мобільність молоді як стратегічна складова політичної соціалізації молоді / Ю. В. Годован // Вісник Донецького університету імені В. Стуса. Серія : Політичні науки. 2017 р. С. 76-78.

6. Кузьмук О. М. Середній клас в українському суспільстві: перспективи теоретичного та емпіричного дослідження : монографія / Ольга Кузьмук. Луцьк : Вежа-Друк, 2016. 172 с.

7. Макеєв С. Сміслові порядки інтелектуальних практик / С. Макеєв // Сміслова морфологія соціуму / за ред. Н. Костенко. Київ : Інститут соціології НАН України, 2012. С. 124-151.

8. Макеєв С. Концепція інституціонально відтворених соціальних нерівностей / С. Макеєв, С. Оксамитна // Соціологія : теорія, методи, маркетинг. 2011. № 4. С. 32-49.

9. Мірчук І. Л. Проблеми особистості у філософсько-релігійній спадщині Гавриїла Костельника / Людинознавчі студії. Випуск тридцятий. Філософія. [збірник наукових праць ДДПУ] / Ред. кол. Н. Скотна (гол. редактор), О. Ткаченко (редактор розділу) та ін. / І. Мірчук. Дрогобич : Видавничий відділ ДДПУ, 2014. С. 100-111.

10. Нерівність в Україні: масштаби та можливості впливу / за ред. Е. М. Лібанової. Київ : Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України, 2012. 404 с. URL: https://idss.org.ua/monografii/nerivnist_2012.pdf.
11. Нечитайло І. С. Сучасна соціологія освіти: від соціологічної теорії до освітньої практики: підручник для студентів ЗВО. Київ : Ліра-К, 2020. 296 с.
12. Патракова А. Структурні складові відчуття місця в соціальній ієрархії / А. Патракова // Соціологія : теорія, методи, маркетинг. 2008. № 3. С. 119-135.
13. Перепельчук Т. В. Соціологія праці: Навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, ротапінт, 2011. 234 с.
URL:<http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2259/1/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96.pdf>.
14. Стан сучасного українського суспільства: цивілізаційний вимір. За наук. ред. М. О. Шульги. Київ : Інститут соціології НАН України, 2017. 198 с.
15. Чернуха Н. Інтеграційні процеси у сучасному освітньому просторі як передумова успіху соціальної мобільності сучасної особистості / Н. М. Чернуха // Науковий часопис НПУ імені П. М. Драгоманова. Серія 11. Соціальна робота. Соціальна педагогіка: [зб. наук. праць]. Вип.14 / Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. С. 12-21.
URL:<file:///C:/Users/Admin/Downloads/5053%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-10150-1-10-20180220.pdf>.

Основні поняття теорії держави і права

Основна

1. Основи правознавства : навчальний посібник. Електронне видання/ [Хоптяр Ю. А., Адамівський В. І., Баженов О. Л., Глушковецький А. Л., Лубчинський А. А., Семенюк-Прибатень А. В.]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2022. 372 с.
2. Основи правознавства : навчальний посібник/ Ю. А. Хоптяр, В. І. Адамівський, О. Л. Баженов, А. А. Лубчинський, А. Л. Глушковецький, А.Л. Семенюк-Прибатень. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2020. 407 с.
3. Правознавство: навч. посіб. для студентів педагогічних спеціальностей / [Колектив авторів] / За ред. Д. В. Каменського, В. О. Мирошніченка. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 288с.
4. Правознавство: навчальний посібник, за заг. ред. С.В. Петкова. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. 360 с.
5. Правознавство: Підручник /За відп. ред. О.В. Дзери.10-е вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 848 с.
6. Правознавство: Навч. посіб. /С.В. Дрожжина, О.О. Одінцева, В.О. Кондратьєв та ін.; За ред. С.В. Дрожжиної. Київ: Знання, 2018.350 с. (Вища освіта ХХІ століття).
7. Правознавство: навч. посіб. /В.М. Олуйко, Р.І. Кондратьєв, Р.О. Стефанчук та ін.; за ред. Р.І. Кондратьєва. Київ: Вид. Дім «Ін Юре», 2018. 488 с.
8. Основи держави і права України: Підручник /За ред. проф. В.Л. Ортинського, проф. В.К. Гришука, М.А. Мацька. Київ: Знання, 2018.583 с.
9. Пилипенко П.Д., Хома Н.М., Кельман М.С. та ін., Основи правознавства: Навчальний посібник. 2-ге видання, виправлене і доповнене. Львів «Магнолія 2006», 2018. 467 с.
10. Семарак О.С., Семарак І.О. Основи правознавства: Навч. посіб. Київ: Знання, 2018, - 480 с. – (Вища освіта ХХІ століття).

Допоміжна

1. Ведерніков Ю. А., Папірна А. В. Теорія держави і права: Навч. посіб. Київ: Знання, 2010. 333 с.
2. Скакун О. Ф. Теорія держави і права (Енциклопедичний курс): Підручник. Харків: Еспада, 2017. 776 с.
3. Теорія держави і права. Академічний курс: Підручник / За ред. О.В. Зайчука, Н.М. Оніщенко. Київ. 2019. 688 с.
4. Шляхтун П. П. Конституційне право України: Підручник. Київ: Освіта України, КНТ, 2018. 592 с.
5. Цивільне право України: Академічний курс: Підруч.: У 2 т. / За заг. ред. Я.М. Шевченко. Вид. 2-ге, доп. і перероб. Київ: Видавничий Дім «Ін Юре» 2016. Т. 1. Загальна частина. 696 с.
6. Цивільне право України: Академічний курс: підруч.: У 2 т. / За заг. ред. Я.М. Шевченко. Вид. 2-ге, доп. і перероб. Київ: Видавничий Дім «Ін Юре» 2011. Т. 2. Особлива частина. 520 с.
7. Дякович М. М. Сімейне право: навч. пос. / для студ. вищ. навч. закл. / [М.М. Дякович]. Київ: Правова єдність, 2009. 512 с.
8. Мироненко В. П. Сімейне право України: підручник. Київ, Правова єдність, 2008. 477 с.
9. Сімейне право України: Підручник / В.І. Борисова, І.В. Жилінкова. Київ, «Юрінком Інтер», 2006. 264 с.
10. Сімейне право України: Навчальний посібник / За ред. С.О. Харитоновна. Київ: Істина, 2018. 200 с.
11. Сімейні правовідносини. Законодавство. Позовні заяви. Київ, «Юрінком Інтер», 2016. 320 с.

	<p>12. Бойко М.Д. Трудове право України: Навчальний посібник. Вид. 2-ге доповн. і перероб. Київ: Атіка, 2018. 316 с.</p> <p>13. Болотіна Н. Б. Трудове право України: Підручник. 5-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2018. 860 с. (Вища освіта ХХІ століття).</p> <p>14. Болотіна Н. Б. Трудове право України: Навч. посіб. Київ: Знання, 2018. 375 с.</p> <p>15. Основи трудового права України: курс лекцій/ За ред. доктора юридичних наук, професора П. Д. Пилипенка. 4-те вид. виправ. і доп. Львів; Магнолія, 2018. 276 с.</p> <p>16. Трудове право України: Академічний курс: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / П.Д. Пилипенко, В.Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; За ред. П.Д. Пилипенко. 3-тє видання, перероб. і доп. Київ: Видавничий Дім «Ін. Юре», 2010. 536 с.</p> <p>17. Щербина В.І. Трудове право України: Підручник / За ред. В.С. Венедиктова. Київ: Істина, 2017. 384 с.</p> <p style="text-align: center;">Рекомендовані джерела інформації</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://www.president.gov.ua/ – Офіційне інтернет-представництво Президента України. 2. http://portal.rada.gov.ua – Верховна Рада України. 3. http://www.kmu.gov.ua/ – Кабінет Міністрів України. 4. http://www.rainbow.gov.ua/ – Рада національної безпеки і оборони України. 5. http://www.uamission.org/ – Постійне представництво України при ООН. 6. http://www.dnopr.kiev.ua Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду).
Локація	Згідно з розкладом https://kpnpu.edu.ua/rozklad-zaniat/